

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/522/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

370/2013. (XII.11.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2013. július 16-án előterjesztett **panaszát** a 2013. december 11-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a (...) Megyei Rendőr-főkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, illetve nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2013. július 16-án elektronikus úton terjesztette elő panaszát a Testületnél, abban az alábbiakról számolt be.

A panaszos által sérelmezett intézkedés 2013. június 27-én a (...) hídnál történt. Aznap este 21 óra 30 perckor az (...) rendőrség járőre állította meg a panaszost. A rendőrök a megállításhoz csupán fényjelzést használtak, ami a panaszos tudomása szerint nem elegendő, a rendőrök sem hangosbemondóval, sem megállító tárcsával nem jelezték azt, hogy a panaszost meg szeretnék állítani. A panaszos feltételezve, hogy a rendőrök megállítanák, eleget tett a jelzésnek és megállt. Az igazoltatás kezdetekor egy járőr lépett a panaszoshoz, aki tisztelgett, köszönt és kérte a panaszos papírjait.

A panaszos beadványából kiderül, hogy sérelmezi, hogy a rendőr egyedül kezdte meg az intézkedést vele szemben. Kb. egy, másfél perc múlva érkezett meg az addig a rendőrautó jobb hátsó ülésén tartózkodó járőr. A panaszos itt megjegyzi, hogy a rendőrségi járművet vezető rendőr végig az autóban maradt. Az intézkedés során fény derült arra, hogy a panaszos műszaki vizsgálója három napja lejárt. Az intézkedés során a panaszos a forgalmi engedélyt

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

nem tudta átadni, de közölte a rendőrrel, hogy határozottan tudja, hogy elinduláskor ellenőrizte és akkor még megvolt. (Ezt később az intézkedést segítő rendőrnővel is közölte.) Ezt követően a rendőrök a panaszos adatainak ellenőrzése érdekében visszaültek a rendőrautóba, majd – a panaszos által ismét sérelmezett módon – a rendőr egyedül szállt ki a rendőrségi járműből, majd lépett hozzá és azt kérdezte a panaszostól, hogy elismeri-e a szabálysértéseket, mert ebben az esetben 30. 000.- Ft helyszíni bírsággal sújtja. A panaszos erre azt közölte a rendőrrel, hogy a műszaki engedély lejártát természetesen elismeri, de ismételtén kijelentette, hogy a jármű papírjai induláskor nála voltak, ezt ellenőrizte is. A rendőr erre közölte a panaszossal, hogy a 30.000.-Ft bírságot kiszabja a műszaki engedély lejártja miatt, továbbá, hogy feljeleníti a forgalmi engedély hiánya miatt.

Tekintettel arra, hogy a panaszos rendelkezik szabálysértési priusszal, attól való félelmében, hogy feljelentés esetén jelentősen magasabb bírságot szabnak ki, illetőleg, hogy a helyszíni bírság összege mindkét esetben ugyanannyi lett volna, a szabálysértéseket elismerte, de kérte a rendőrt, hogy mérsékelje annak mértékét. Erre a rendőr közölte, hogy az összeg fix, túl jó a panaszos kocsija. A panaszos itt megjegyzi, hogy tudomása szerint a bírság célja a szabálysértő elriasztása további szabálysértésektől, amelyet a rendőr teljes mértékben figyelmen kívül hagyott.

A panaszos előadja továbbá azt is, hogy nem volt ittas (amit a rendőr az esti időpont ellenére nem ellenőrzött), bekapcsolt biztonsági övvel vezetett, az intézkedéskor is végig a fülében viselte a headsetet, valamint a 100-as útszakaszon is a biztonság kedvéért 90-95 km-es sebességgel haladt, annak ellenére, hogy (...) típusú sportautója van. A panaszos továbbá elegánsan volt felöltözve az intézkedés idején és végig magázódva beszélt a rendőrökkel. A panaszos álláspontja szerint ez alapján megállapítható lett volna, hogy jogkövető állampolgár, amire tekintettel a bírságolás elve sérült, a rendőr a szabálysértés mértékéhez képest túlzó, aránytalan bírságot szabott ki, a panaszos szerint a rendőr megjegyzéséből ítélve pusztán irigységből.

A bírságot a panaszos – az annál is nagyobb retorziótól való aggodalma miatt – elfogadta, ezért a rendőr visszaült a rendőrségi járműbe, ahonnan nem sokkal később kiszállt a rendőrnő és (a panaszos által szintén sérelmezett módon) egyedül aláíratta vele a helyszíni bírságot, majd rövidebb beszélgetés után visszaült a rendőrségi járműbe.

A panaszos megjegyzi azt is, hogy az intézkedés végén egyik rendőr sem adott neki tájékoztatást jogorvoslati lehetőségeiről.

A panaszos az intézkedés végeztével beült a járművébe és szabályosan, index használatával elindult. A panaszos kimondottan figyelte, hogy a vele szemben szabályokat teljes mértékben betartó rendőrök hogyan indulnak el, amikor is észlelte, hogy a rendőrségi járműt vezető rendőr a leállósávból két sávot index használata nélkül váltva indult el, majd amikor a panaszos mellé ért, a kék lámpát felkapcsolta és nagy sebességgel távolodott. A környéken nem volt másik autó, így a panaszos szerint nem valószínű, hogy újabb intézkedést kívántak foganatosítani a rendőrök, még hosszan látta a kék lámpás járművet távolodni, míg vissza nem fordult otthona irányába.

A panaszos említi azt is, hogy másnap nappali fénynél megtalálta forgalmi engedélyét az ülés mellé becsúsztatva, amire a rosszul megvilágított (...) hídon esélye sem volt.

A panaszos az intézkedéssel kapcsolatban az alábbi kérdéseket, kifogásokat terjesztette elő:

- miért állította meg szabálytalanul a rendőr,
- az intézkedés kezdetekor miért egyedül intézkedett vele szemben a rendőr (kollégája rövid idő után csatlakozott),
- az intézkedő rendőr miért szabálytalanul kezdte meg az intézkedést,
- az intézkedő rendőr miért a panaszos feltételezett anyagi helyzetéhez képest állapította meg a helyszíni bírság összegét, főként, hogy a panaszos által az intézkedés óta kapott információk alapján abban az esetben, ha a forgalmi engedélye 90 napnál régebben lejárt volna, úgy a fix bírság összege a kiszabottnál alacsonyabb lett volna,
- az intézkedő rendőr miért nem vette figyelembe azt, hogy a panaszos többször jelezte, hogy a második szabálysértést nem követte el (mint kiderült tényleg nem), illetőleg burkolt zsarolással miért vette rá a szabálysértések elismerésére,
- szabályosnak számít-e, ha a rendőrök egyesével intézkedtek a panaszossal szemben, különös tekintettel arra, ha az egyik nő,
- az intézkedés befejeztével miért nem kapott tájékoztatást jogorvoslati lehetőségeiről,
- az intézkedést követően a rendőri járművet vezető rendőr miért nem figyelt arra, hogy a közlekedési szabályok betartásával távozzon a helyszínről, illetőleg jogos volt-e a megkülönböztető jelzés használata (kb. 21 óra 55 perckor),
- a rendőrségi járművet vezető rendőr rendelkezik-e külön engedéllyel vagy PÁV1 vizsgálóval a megkülönböztető jelzések használatára,
- a rendőrök az intézkedést miért balesetveszélyes módon, a (...) híd leállósávjában fogatosították (a panaszos álláspontja szerint ugyanis így bármilyen rendkívüli esemény esetén nincs menekülési lehetőség).

A panaszos végezetül előadja, hogy az általa összefoglaltak alapján megállapítható, hogy a kiszabottal ellentétben nem két, hanem csak egy szabálysértést követett el, továbbá a bírság az elkövetett cselekményhez képest aránytalanul súlyos volt. A panaszos végül kitér arra is, hogy 15 éven át maga is rendőr volt, törzsszászlósi rangban szerelt le saját kérésre, többszörösen jutalmazott rendőrként, amire tekintettel viaskodott magával a panasz megírását illetően, azonban felháborodása azzal kapcsolatban, hogy a rendőrök ilyen mértékben veszélyeztetik a rendőrség pozitív társadalmi megítélését, mégis arra vezette, hogy megírja azt. Végezetül megjegyzi azt is, hogy a panasz előterjesztésével vállalja azt is, hogy további sorozatos intézkedésekkel lesz kénytelen szembenézni, mivel továbbra is gyakran jár ezen az útszakaszon.

2) A panaszos beadványát postai úton 2012. július 22-én erősítette meg aláírásával.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) A rendőrség rendelkezésre bocsátotta a (...) Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság (...) Alosztály D. város állományaiba tartozó B. Á. r. őrm. által 2013. november 13-án készített jelentést.

A jelentésben foglaltak szerint B. Á. r. őrm. 2013. június 27-én 21 óra 38 perc körüli időben az (...) autópályát és a (...) számú főút csomópontjában a szolgálati gépjárműben tartózkodott B. N. r. zls. (baleseti helyszínelő, járőrvezető) és B. R. r. őrm. kollégáival, amikor észlelte, hogy az (...) pályatestére egy 10 évnél idősebb jármű hajt fel, amelynek világítása erősen vakított. Ezt

követően kérte a szolgálati gépjárművet vezető B. N. r. zls.-t, hogy a járművet a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 44. § (1) bekezdés b) pontja alapján vonják intézkedés alá.

A szolgálati gépjármű vezetője a (...) híd közvilágítással legjobban ellátott területére érve megkülönböztető fényjelzést, illetve hangjelzést használva jelezte a jármű felé, hogy intézkedés alá kívánják vonni. A gépjármű a jelzést azonnal észlelte és a 4,5 méter széles technikai leállósávon megállt, így a hangjelzés használatát a szolgálati jármű vezetője felfüggesztette, azt megközelítőleg egy másodpercig használta.

21 óra 40 perckor a jelentést készítő rendőr B. R. r. őrm. biztosítása mellett kiszállt a szolgálati járműből és a megállított gépjármű bal oldali ajtajához ment, míg B.R. r. őrm. a jármű jobb hátsó részéhez, ahonnan biztosította az intézkedést.

Amire a rendőr a gépjárműhöz ért, az intézkedés alá vont személy kinyitotta a gépjármű ajtaját, ekkor a rendőr tisztelgett és a jogszabályi kötelezettségeinek eleget téve közölte nevét, jelvéyszámát, beosztási helyét és az intézkedés célját a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011 (IX.22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5. § (1) bekezdésében foglaltak szerint.

A rendőr közölte a panaszossal, hogy azért állította meg, mert a világításának színe erősen vakító és a nagymértékű szórt fénye alapján feltételezhető, hogy a jármű nem a gyárilag szerelt világítóberendezéssel közlekedik, ami a gyanú megalapozottsága esetén engedély nélküli átalakításnak minősülhet. A közlést követően a rendőr elkérte a panaszos vezetésre jogosító okmányát, lakcímkártyáját és a jármű forgalmi engedélyét. A panaszos átadta az okmányokat a rendőrnek, a forgalmi engedélyt azonban nem találta.

A rendőr ekkor kérdezte meg a panaszostól, hogy a gépjármű az ő tulajdonát képezi-e, amire a panaszos azt válaszolta, hogy „Miért, maga szerint más P. típusú járművével közlekedek, ilyen nem adnak kölcsön?!”. A rendőr ekkor kérte a panaszost, hogy nyissa fel a jármű csomagterét, amely az intézkedés alá vont jármű esetében elől található. Ekkor a panaszos tanácstalanul nézett, majd a műszerfal alá nyúlt, illetve a műszerfalat nézegette. 15 másodpercnyi kutakodás után a rendőr felhívta a panaszos figyelmét arra, hogy az általa vezetett jármű csomagtere a vezetőülés oldalán elhelyezett karral nyitható, amelyet a panaszos ekkor meg is húzott. Ekkor a panaszos kiszállt a járműből, aminek következtében az intézkedést biztosító B. R. r. őrm. is a jármű elejéhez jött. A jármű csomagtere gyárilag szőnyeggel borított volt és a lámpatestekhez nem biztosított rálátást további szerelés nélkül, így a rendőr a panaszossal közölte, hogy mivel nem szakértő, a rendelkezésre álló adatok alapján nem állapítható meg egyértelműen az engedély nélküli átalakítás, ezért az a további intézkedésnek nem is lesz tárgya. A rendőr emellett felhívta a panaszos figyelmét arra, hogy amennyiben tudomása van arról, hogy világítása nem felel meg a hatályos előírásoknak, úgy azt szíveskedjen orvosolni a jövőben.

A rendőr ezt követően megkérdezte a panaszost, hogy hajlandó-e „szondát fújni”, amelyre a panaszos igennel válaszolt. A vizsgálatra alkoholtesztter segítségével az Rtv. 44. § (1) bekezdés c) pontja alapján került sor.

A rendőr ezt követően kérte a panaszost, hogy a forgalmi engedélyt keresse tovább nyugodtan, különösen arra való tekintettel, hogy a panaszos közölte a rendőrrel, hogy annak a járműben kell lennie. A rendőr beszállt a szolgálati járműbe, ahol az ügyelettel való

egyeztetést követően megállapította, hogy a jármű nincs tárgykörözés hatálya alatt, a forgalomból nincsen „kitiltva”, azonban műszaki érvényessége 2013. június 24-én lejárt, továbbá megállapította azt is, hogy a panaszos vezetői engedélye érvényes, eltiltás hatálya alatt nem áll, nem körözik, valamint „orvosi érvényessége” is megfelelő.

A rendőr ezt követően kiszállt a szolgálati járműből és közölte a panaszossal, hogy az általa vezetett jármű műszaki érvényessége lejárt, amely a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975 (II.5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) 5. § (1) bekezdés a) pontjába ütközik és a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 224. § (1) bekezdése szerint minősül, valamint amennyiben a forgalmi engedélyt a járművel való közlekedés során nem tartja magánál, akkor azzal megvalósítja a KRESZ 5. § (4) bekezdésében foglalt szabálysértést is, amely szintén a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértésének minősül. A rendőr ekkor ismételten megkérdezte, hogy a panaszos sikerrel járt-e a forgalmi engedély megtalálásával, amire a panaszos nemleges választ adott.

A rendőr ekkor közölte a panaszossal, hogy a szabálysértések elkövetését szankcionálni fogja, ami a Szolgálati Szabályzat 9. § (1) bekezdése alapján lehet figyelmeztetés, 5.000.- és 50.000.- Ft közötti helyszíni bírság, valamint szabálysértési feljelentés. A rendőr közölte továbbá azt is a panaszossal, hogy a helyszíni bírságolásnak akkor van helye, ha az elkövetett szabálysértéseket elismeri, a kiszabott bírság összegével egyetért. A rendőr az elkövetett szabálysértésekért a Szabs.tv. 21. § (1), illetve (2) bekezdéseire figyelemmel 30. 000.- Ft helyszíni bírságot szabott ki.

Ekkor a rendőr nyilatkozata szerint a panaszos „hőbörögni” kezdett, miszerint a rendőr azért bírságolja meg őt, mert (...) típusú gépjárművel közlekedett, illetőleg, hogy amúgy sem ismeri el azt, hogy nincs nála a forgalmi engedélye. Erre a rendőr közölte a panaszossal, hogy ebben az esetben szabálysértési feljelentést tesz vele szemben, amire a panaszos azt mondta, hogy „Jó, akkor elismerem, de a bírság legyen alacsonyabb!”. A rendőr ekkor ismételten elmondta a panaszosnak, hogy két szabálysértést követett el, amelyek mindegyike a jogszabályi keretek között bírságható és a mérlegelési jogkörénél fogva a már elhangzott mértékű bírságot szabta ki, abban az esetben, ha elfogadja a bírság összegét, valamint elismeri a szabálysértések elkövetését is. Erre a panaszos közölte a rendőrrel (a pontos szóhasználatra a rendőr nem emlékezett), hogy a szabálysértést elismeri, és az összeget elfogadja.

A rendőr ekkor ismételten beült a szolgálati gépjárműbe, ahol kitöltötte a 30. 000.- Ft-os helyszíni bírságra vonatkozó nyomtatványt, majd odament a panaszoshoz és a bírságtömböt megmutatva közölte a panaszossal, hogy a nyomtatványon milyen adat hol szerepel, illetőleg a panaszosnak megmutatta azt is, hogy hol írhatja alá az iratot, amennyiben továbbra is fenntartja a szabálysértés elkövetésének elismerésére vonatkozó nyilatkozatát. A panaszos a nyomtatványt aláírta.

A rendőr ezt követően tájékoztatta a panaszost jogairól és kötelezettségeiről, azaz közölte vele, hogy a kiszabott bírságot 30 napon belül postai úton vagy átutalással kell megfizetnie, továbbá, hogy nem teljesítés esetén a bírságot átváltoztathatják, illetőleg kitért panasztételi lehetőségeire is. Végezetül a rendőr „Uram, az intézkedést befejeztem, további jó utat kívánok!” mondattal tisztelegve fejezte be az intézkedést, majd visszaült a szolgálati járműbe.

A rendőr emlékezete szerint a szolgálati gépjármű vezetője az intézkedést követően a forgalomba történő visszacsatlakozás után a megkülönböztető fényjelzést kikapcsolta, a jármű

irányjelzőit – mint bármely más esetben – a vonatkozó szabályok szerint használta, mivel a közlekedési szabályok betartásának nyilvánvaló feltétele, hogy az ember a szabályokat maga is betartja.

A rendőr a jelentés végén megjegyzi, hogy a panaszos által vezetett gépjármű márkája, típusa, jellege az intézkedést nem befolyásolta, a bírság összegének megállapítása a hatályos jogszabályok szerint történt.

2) Mellékelte továbbá a rendőrség B. N. r. zls. által 2013. november 13-án készített jelentést is.

A jelentés az intézkedés előzményeit az 1) pontban részletezett jelentésben foglaltak szerint rögzítette.

A rendőr 21 óra 40 perckor (amikor is B. Á. r. őrm. B. R. r. őrm. kisasszony biztosításával kiszállt a szolgálati járműből) felvette a kapcsolatot az ügyelettel, ahol ekkor még – az okmányok kézhezvétele előtt – a jármű forgalmi rendszámához tartozó adatokat kérte le.

A rendőr intézkedő kollégái kis idő elteltével visszaültek a járműbe és átadták a panaszos által adott okmányokat (vezetői engedély és lakcímkártya, ugyanis a panaszos a forgalmi engedélyt nem találta). Az ügyelettel való egyeztetést követően megállapították, hogy a jármű műszaki engedélye 2013. június 24-én lejárt, ekkor B. Á. r. őrm. kiszállt az autóból és megkérdezte a panaszost, hogy megtalálta-e a forgalmi engedélyt, majd miután erre nemleges választ kapott, közölte a panaszossal az intézkedés lehetséges befejezését. B. Á. r. őrm. ekkor visszaült a rendőrautóba és elmondta, hogy a forgalmi engedély nem került elő, a panaszos a szabálysértést elismerte és a felajánlott 30.000.-Ft-os helyszíni bírságot elfogadta. Ekkor B. R. r. őrm. a helyszíni bírság nyomtatványt kitöltötte, majd azt átadta aláírásra a jelen jelentést készítő rendőrnek. B. Á. r. őrm. ezután kiszállt az autóból és átadta az iratot a panaszosnak, aki annak áttanulmányozását követően aláírta azt. A rendőr elkészönt a panaszostól, majd visszaült az autóba és elhagyták a helyszínt. Az intézkedés alatt a megkülönböztető fényjelzés használatban volt, amelyet a forgalomba történő besorolást követően a rendőr lekapcsolt.

A rendőr a jelentés végén megjegyzi, hogy járművezetés során a KRESZ-ben előírt esetekben mindig használ irányjelzőt, továbbá, hogy amikor szolgálati járművet vezet, kiemelten figyel a szabályok betartására. A rendőr teljesen biztos abban, hogy a kifogásolt intézkedés alkalmával is sávváltáskor használt irányjelzőt.

3) A rendőrség mellékelte az intézkedésben szintén részt vevő B. R. r. őrm. 2013. november 13-án készített jelentését.

A Testület eltekint a jelentés ismertetésétől, ugyanis az az 1) és 2) pontban ismertetett jelentések tartalmához képest nem tartalmaz többletinformációt.

4) A rendőrség mellékelte a szabálysértéssel kapcsolatban kiállított helyszíni bírság kiszabására vonatkozó nyomtatvány másolatát.

A nyomtatvány a panaszos adatain, illetőleg az elkövetés helyén és idején túlmenően a tényállás rövid leírása és minősítése pont alatt az alábbiakat tartalmazza: „, KRESZ 5. § (4) bek., a forgalmi engedélyt nem tartotta magánál, Szabs. 224. §, KRESZ 5.§ (1) a műszaki engedély 2013. június 24-én lejárt, Szabs. 221.§”.

5) A rendőrség a fentiek mellett rendelkezésre bocsátotta a (...) Megyei Rendőr-főkapitányság (...) osztályvezetője, T. I. r. alezredes által 2013. november 18-án készített, a Testület megkeresésére adott tájékoztatást.

A Testület eltekint a tájékoztató ismertetésétől, ugyanis az teljes mértékben megegyezik az 1) pontban részletesen ismertetett jelentés tartalmával.

III.

A panaszos beadványában kifogásolta, hogy a rendőr szabálytalanul kezdte meg vele szemben az intézkedést, majd annak befejezésekor nem tájékoztatta őt panasztételi lehetőségeiről. A panaszos emellett túlzónak és aránytalanoknak tartotta a vele szemben kiszabott helyszíni bírság mértékét, mivel annak összegét – álláspontja szerint – a rendőr részrehajlóan, feltételezett anyagi helyzetére tekintettel állapította meg. A panaszos emellett jogszerűtlennek tartotta azt is, hogy az intézkedés során néhányszor csak egy rendőr volt jelen, illetőleg azt is, hogy nem került sor szondáztatására. A panaszos sérelmezte továbbá azt is, hogy az intézkedés befejezésekor a rendőrök a KRESZ szabályainak megszegésével hagyták el a helyszínt, valamint, hogy az intézkedés kezdetekor és befejezésekor szabálytalanul használtak fényjelzést.

A panaszos beadványa és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott rendőrségi dokumentumok ismeretében – az intézkedés idején hatályos jogszabályi rendelkezéseket alapul véve – a Testület vizsgálata tárgyává tette a panaszosnak nyújtott rendőri tájékoztatás elégséges voltát, valamint azt, hogy a rendőrök megsértették-e a részrehajlás-mentes eljárás követelményét. A Testület állásfoglalásában továbbá kitért az eljárás szakszerűtlenségére vonatkozó panaszosi kifogásokra is.

A fentiek alapján a Testület arra a megállapításra jutott, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz, valamint a II. cikkben foglalt emberi méltósághoz és az abból levezethető testi integritáshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vonta-e intézkedés alá.

A panaszos előadása szerint 2013. június 27-én a (...) hídnál történt. Aznap este 21 óra 30 perckor az (...) rendőrség járőre megállította. A panaszos – aki ugyan a rendőrök által alkalmazott fényjelzéseket nem tartotta megfelelőnek – feltételezve, hogy a rendőrök megállítanák, eleget tett a jelzésnek és megállt.

B. Á. r. őrm. jelentésében foglaltak szerint az intézkedés napján 21 óra 38 perc körüli időben az (...) autót és a (...) számú főút csomópontjában észlelte, hogy az (...) pályatestére egy 10 évnél idősebb jármű hajt fel, amelynek világítása erősen vakított. Ezt követően kérte a szolgálati gépjárművet vezető B. N. r. zls.-t, hogy a járművet a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 44. § (1) bekezdés b) pontja alapján vonják intézkedés alá.

21 óra 40 perckor a jelentést készítő rendőr B. R. r. őrm. biztosítása mellett kiszállt a szolgálati járműből és a megállított gépjármű bal oldali ajtajához ment, míg B.R. r. őrm. a jármű jobb hátsó részéhez, ahonnan biztosította az intézkedést.

A rendőr közölte a panaszossal, hogy azért állította meg, mert a világításának színe erősen vakító és a nagymértékű szórt fénye alapján feltételezhető, hogy a jármű nem a gyárilag szerelt világítóberendezéssel közlekedik, ami a gyanú megalapozottsága esetén engedély nélküli átalakításnak minősülhet. A közlést követően a rendőr elkérte a panaszos vezetésre jogosító okmányát, lakcímkártyáját és a jármű forgalmi engedélyét. A panaszos átadta az okmányokat a rendőrnek, a forgalmi engedélyt azonban nem találta.

A Testület utal a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (továbbiakban: Rtv.) 13. §-a szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 9. § (1) bekezdése alapján a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki.

A Testület a fenti általános szabályok mellett hivatkozik a rendőr Rtv.-ben foglalt, közlekedésrendészeti intézkedés körében meghatározott speciális jogosítványaira és kötelezettségeire. Az Rtv. 44. § (1) bekezdésének b) pontja alapján a rendőr az Rtv.-ben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

Figyelemmel az intézkedő rendőröknek az Rtv. 44. §-ában meghatározott, közlekedésrendészeti intézkedésre vonatkozó speciális jogosítványaira és kötelezettségeire, továbbá arra, hogy a rendőri jelentésekben foglaltaknak megfelelően a panaszossal kapcsolatban felmerült a szabálysértésnek a rendőri intézkedéshez minimálisan szükséges gyanúja, a Testület jogszerűnek minősítette azt, hogy a rendőrök a panaszost intézkedés alá vonták, így e tekintetben nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A Testület e körben utal arra, hogy ugyan a panaszos beadványában nem tett említést arról, hogy a rendőrök az általa használt gépjármű korára, illetőleg a gépjármű fényszóróival kapcsolatban felmerült szabálysértési eljárás alapjául szolgáló gyanúokra hivatkoztak volna az intézkedés megkezdésekor, a rendőrök azonban az Rtv. 44. § b) pontja alapján a panaszost, mint forgalomban részt vevő személyt e nélkül is ellenőrzés alá vonhatták.

2) A panaszos kifogásolta azt is, hogy a rendőr az intézkedés megkezdésekor nem közölte nevét, szolgálati helyét, illetőleg az ellenőrzés célját, valamint azt is, hogy az intézkedés befejezésekor nem tájékoztatta őt a jogorvoslati lehetőségeiről.

A rendőri jelentésekben foglaltak szerint az intézkedés kezdetekor B. Á. r. őrm. a panaszos gépjárművéhez lépett, amire a panaszos kinyitotta a gépjármű ajtaját, ekkor a rendőr

tisztelgett és a jogszabályi kötelezettségeinek eleget téve közölte nevét, jelvéyszámát, beosztási helyét és az intézkedés célját a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011 (IX.22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 5. § (1) bekezdésében foglaltak szerint.

A rendőr közölte a panaszossal, hogy azért állította meg, mert a világításának színe erősen vakító és a nagymértékű szórt fénye alapján feltételezhető, hogy a jármű nem a gyárilag szerelt világítóberendezéssel közlekedik, ami a gyanú megalapozottsága esetén engedély nélküli átalakításnak minősülhet. A közlést követően a rendőr elkérte a panaszos vezetésre jogosító okmányát, lakcímkártyáját és a jármű forgalmi engedélyét. A panaszos átadta az okmányokat a rendőrnek, a forgalmi engedélyt azonban nem találta.

Az intézkedés befejezésével kapcsolatban a rendőr a jelentésben azt rögzíti, hogy a kitöltött helyszíni bírság birtokában, a bírságtömböt megmutatva közölte a panaszossal, hogy a nyomtatványon milyen adat hol szerepel, illetőleg a panaszosnak megmutatta azt is, hogy hol írhatja alá az iratot, amennyiben továbbra is fenntartja a szabálysértés elkövetésének elismerésére vonatkozó nyilatkozatát. A panaszos a nyomtatványt aláírta.

A rendőr ezt követően tájékoztatta a panaszost jogairól és kötelezettségeiről, azaz közölte vele, hogy a kiszabott bírságot 30 napon belül postai úton vagy átutalással kell megfizetnie, továbbá, hogy nem teljesítés esetén a bírságot átváltoztathatják, illetőleg kitért panasztételi lehetőségeire is. Végezetül a rendőr „Uram, az intézkedést befejeztem, további jó utat kívánok!” mondattal tisztelegve fejezte be az intézkedést, majd visszaült a szolgálati járműbe.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ez alól egyetlen eset kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni. A rendőri intézkedés alakosságait tovább részletezi a Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) és (2) bekezdése. A hivatkozott jogszabályhelyek szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentiek intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdésének második mondata alapján a rendőr az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

Ezen rendelkezések bizonyos elemeinek a Testület garanciális jelentőséget tulajdonít, hiszen az így kapott tájékoztatás alapján kerül az intézkedés alá vont személy olyan helyzetbe, hogy magatartását megfelelően az intézkedéshez igazíthassa, illetve képes legyen megítélni a rendőri fellépés jogszerűségét és megfelelően tudjon élni a panaszhoz és a jogorvoslathoz való jogával.

Fentiek alapján tehát ellentmondás feszül a panaszos és a rendőrség által tett nyilatkozatok között azzal összefüggésben, hogy az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdésekor eleget tett-e az Rtv. 20. §-ban foglalt követelményeknek.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítási eszközök szűkös volta miatt nem tudta feloldani az események rekonstruálása során a rendőri és a panaszosi előadás közötti azon ellentmondást, hogy az eljáró rendőr az Rtv. 20. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az intézkedés megkezdése előtt közölte-e panaszossal nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját, ezért **a Testület úgy foglalt állást, hogy a panasz ezen része vonatkozásában a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának sérelme nem megállapítható.**

A panaszos beadványában kifogásolta azt is, hogy az intézkedés befejezésekor a rendőrök semmiféle tájékoztatást nem adtak jogorvoslati lehetőségeiről, ezzel kapcsolatban azonban a panaszos nem tért ki arra, hogy a rendőri intézkedéssel kapcsolatos panasztételi, vagy a helyszíni bírsággal kapcsolatos jogorvoslati lehetőségekre vonatkozó tájékoztatás elmulasztását kifogásolta-e. A Testület a rendőrségi megkeresésében azzal összefüggésben kért információt, hogy a rendőrök tájékoztatták-e a panaszost panasztételi jogáról, és ha igen, úgy milyen tartalommal. A rendőrök ezzel kapcsolatban a fent idézett, helyszíni bírság megfizetésére, illetőleg az annak elmulasztása esetén alkalmazható szankcióra vonatkozóan adott tájékoztatásról részletesen beszámoltak, ugyanakkor a jelentések azt a kitélt is tartalmazzák, hogy a kiszabott bírságot 30 napon belül postai úton vagy átutalással kell megfizetnie, továbbá, hogy a bírságot átváltoztatásának lehetőségére való figyelmeztetés után a rendőr kitért a panaszos panasztételi lehetőségeire is.

A Testület ezért e vonatkozásban is úgy ítélte meg, hogy a bizonyítékok ellentmondásossága miatt a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának sérelme nem állapítható meg.

3) A panaszos kifogásolta azt is, hogy a rendőrök a megállításhoz csupán fényjelzést használtak, ami a panaszos tudomása szerint nem elegendő, a rendőrök sem hangosbemondóval, sem megállító tárcsával nem jelezték azt, hogy a panaszost meg szeretnék állítani.

A panaszos megállításával kapcsolatban a rendőri jelentés azt rögzíti, hogy a szolgálati gépjármű vezetője a (...) híd közvilágítással legjobban ellátott területére érve a jármű felé megkülönböztető fényjelzést, illetve hangjelzést használva jelezte hogy intézkedés alá kívánják vonni. A gépjármű vezetője a jelzést azonnal észlelte, és a 4,5 méter széles technikai leállósávon megállt, így a hangjelzés használatát a szolgálati jármű vezetője felfüggesztette, azt megközelítőleg egy másodpercig használta.

A megkülönböztető jelzések használatára vonatkozóan a KRESZ 49. §-a, illetőleg a rendőrségi gépjárművek megkülönböztető jelzéseinek használatáról, valamint a gépjárművezetők pszichológiai alkalmassági vizsgálatáról szóló 63/2007. (OT 34.) ORFK utasítás, továbbá a megkülönböztető és figyelmeztető jelzést adó készülékek felszerelésének és használatának szabályairól szóló 12/2007. (III. 13.) IRM rendelet tartalmaz előírásokat.

Jelen esetben a megkülönböztető jelzések használatával kapcsolatban a panaszosi és a rendőri nyilatkozat eltér egymástól, a Testület pedig szűkös bizonyítási eszközei miatt ezen

ellentmondást nem képes feloldani, amelynek következtében nem tudja megállapítani azt sem, hogy a rendőrség pontosan milyen jelzést alkalmazott a panaszos megállításakor. Előbbiekre tekintettel a Testület eltekint a fenti jogszabályhelyeken előírt rendelkezések ismertetésétől is.

A rendelkezésére álló egymásnak ellentmondó panaszosi és rendőri nyilatkozatok miatt a Testület e kérdésben úgy foglalt állást, hogy a panasz ezen része vonatkozásában a panaszos emberi méltósághoz fűződő való alapvető jogából levezethető testi integritáshoz fűződő jogának sérelme nem megállapítható.

4) A Testület a panaszos azon kifogásával összefüggésben, miszerint az intézkedő rendőr a panaszos autójának típusából feltételezhető jó anyagi helyzetére tekintettel állapította meg a helyszíni bírság összegét, azaz álláspontja szerint az eljáró rendőr intézkedése nem volt részrehajlásmentes az alábbi megállapításokat tette.

A panaszos beadványában előadta, hogy az intézkedés során fény derült arra, hogy a panaszos műszaki vizsgája három napja lejárt. Az intézkedés során a panaszos a forgalmi engedélyt nem tudta átadni, de közölte a rendőrrel, hogy határozottan tudja, hogy elinduláskor ellenőrizte és akkor még megvolt. Ezt követően a rendőrök a panaszos adatainak ellenőrzése érdekében visszaültek a rendőrautóba, majd az egyik rendőr visszatérve azt kérdezte a panaszostól, hogy elismeri-e a szabálysértéseket, mert ebben az esetben 30. 000.- Ft helyszíni bírsággal sújtja. A panaszos erre azt közölte a rendőrrel, hogy a műszaki engedély lejártát természetesen elismeri, de ismételtén kijelentette, hogy a jármű papírjai induláskor nála voltak, ezt ellenőrizte is.

A rendőr erre közölte a panaszossal, hogy a 30.000.-Ft bírságot kiszabja a műszaki engedély lejártja miatt, továbbá, hogy feljeleníti a forgalmi engedély hiánya miatt. Tekintettel arra, hogy a panaszos rendelkezik szabálysértési priusszal, attól való félelmében, hogy feljelentés esetén jelentősen magasabb bírságot szabnak ki, illetőleg, hogy a helyszíni bírság összege mindkét esetben ugyanannyi lett volna, a szabálysértéseket elismerte, de kérte a rendőrt, hogy mérsékelje annak mértékét. Erre a rendőr közölte, hogy az összeg fix, túl jó a panaszos kocsija. A panaszos itt megjegyzi, hogy tudomása szerint a bírság célja a szabálysértő elriasztása további szabálysértésektől, amelyet a rendőr teljes mértékben figyelmen kívül hagyott. A panaszos részletesen előadta azt is, hogy minden körülmény arra utalt, hogy jogkövető állampolgár, amelyre tekintettel a bírságolás elve sérült, a rendőr a szabálysértés mértékéhez képest túlzó, aránytalan bírságot szabott ki, a panaszos szerint a rendőr megjegyzéséből ítélve irigységből.

A rendőri jelentések a helyszíni bírság kiszabásának körülményeivel kapcsolatban az alábbiakat tartalmazzák. A rendőr az ellenőrzést követően közölte a panaszossal, hogy az általa vezetett jármű műszaki érvényessége lejárt, amely a KRESZ 5. § (1) bekezdés a) pontjába ütközik és a Szabs. tv. 224. § (1) bekezdése szerint minősül, valamint amennyiben a forgalmi engedélyt a járművel való közlekedés során nem tartja magánál, akkor azzal megvalósítja a KRESZ 5. § (4) bekezdésében foglalt szabálysértést is, amely szintén a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértésének minősül. A rendőr – mivel korábban a panaszos még nem találta a forgalmi engedélyt – ismételtén megkérdezte a panaszostól, hogy megtalálta-e az okmányt, amelyre a panaszos nemleges választ adott.

A rendőr ekkor közölte a panaszossal, hogy a szabálysértések elkövetését szankcionálni fogja, amely a Szolgálati Szabályzat 9. § (1) bekezdése alapján lehet figyelmeztetés, 5.000.- és 50.000.- Ft közötti helyszíni bírság, valamint szabálysértési feljelentés. A rendőr közölte

továbbá azt is a panaszossal, hogy a helyszíni bírságot akkor van helye, ha az elkövetett szabálysértéseket elismeri, a kiszabott bírság összegével egyetért. A rendőr az elkövetett szabálysértésekért a Szabs.tv. 21. § (1), illetve (2) bekezdéseire figyelemmel 30. 000.- Ft helyszíni bírságot szabott ki.

Ekkor a rendőr nyilatkozata szerint a panaszos „hőbörögni” kezdett, miszerint a rendőr azért bírságot szabott ki, mert (...) típusú gépjárművel közlekedett, illetőleg hogy amúgy sem ismeri el azt, hogy nincs nála a forgalmi engedélye. Erre a rendőr közölte a panaszossal, hogy ebben az esetben szabálysértési feljelentést tesz vele szemben, amire a panaszos azt mondta, hogy „Jó, akkor elismerem, de a bírság legyen alacsonyabb!”. A rendőr ekkor ismételt elmondta a panaszosnak, hogy két szabálysértést követett el, amelyek mindegyike a jogszabályi keretek között bírságot szabhat és a mérlegelési jogkörénél fogva a már elhangzott mértékű bírságot szabta ki, abban az esetben ha a panaszos elfogadja a bírság összegét, valamint elismeri a szabálysértések elkövetését is. Erre a panaszos közölte a rendőrrel (a pontos szóhasználatra a rendőr nem emlékezett), hogy a szabálysértést elismeri és az összeget elfogadja.

A rendőr a jelentés végén megjegyezte azt is, hogy a panaszos által vezetett gépjármű márkája, típusa, jellege az intézkedést nem befolyásolta, a bírság összegének megállapítása a hatályos jogszabályok szerint történt.

Az Rtv. 13. § (2) bekezdése szerint a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlásmentes intézkedés követelményét az Rtv. IV. fejezetében, a rendőrség működésének általános elveire és szabályaira vonatkozó cím alatt szabályozza. E követelmény tehát valamennyi rendőri intézkedésre általános érvennyel kihat, annak vizsgálatát a Testület hatáskörére vonatkozó, fentebb ismertetett Rtv. 92. § is megalapozza.

Figyelembe véve továbbá azt, hogy nincs olyan további, egyéb jogszabályban meghatározott speciális rendelkezés, amely ezen követelményt szabályozná, illetve megsértésének orvoslását a helyszíni bírság kiszabásával összefüggésben lehetővé tenné, a Testület álláspontja szerint a részrehajlásmentesség követelményének megvalósulását, mint valamennyi rendőri intézkedésre vonatkozó általános alapvetet, jelen esetben is vizsgálni kell.

A Testületnek ezen kifogás vizsgálatakor a részrehajlásmentes intézkedés követelménye betartásának vizsgálatán túl – hatásköri korlátai között – szót kell ejtenie a szabálysértési eljárás, valamint a helyszíni bírság kiszabásának jelen esetre vonatkozó alapvető szabályairól.

A Szabs. tv. 39. § (1) bekezdése alapján a rendőrség a Szabs. tv.-ben meghatározott feltételek esetén bármely szabálysértés miatt kiszabhat helyszíni bírságot.

A Szabs. tv. 99. § (1) bekezdése alapján helyszíni intézkedés során a szabálysértés elkövetését elismerő személlyel szemben helyszíni bírság kiszabásának van helye. A (2) bekezdés alapján a helyszíni bírság összege ötezer forinttól ötvenezer forintig, hat hónapon belül ismételt elkövetés esetén hetvenezer forintig terjedhet. Az (6) bekezdés alapján a XXVII. és a XXVIII. fejezetben meghatározott egyes szabálysértések esetén a Kormány – a helyszíni bírság legalacsonyabb és legmagasabb mértékére vonatkozó rendelkezés keretei között – rendelettel megállapíthatja a helyszíni bírság kötelező mértékét.

A Szabs. tv. 78. § (1) bekezdése alapján a szabálysértési eljárás feljelentés, vagy a szabálysértési hatóság vagy a bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása, illetve a helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés alapján indul meg.

A Szabs. tv. 11. § (1) bekezdése szerint a pénzbírság legalacsonyabb összege – a törvény eltérő rendelkezése hiányában – ötezer forint, legmagasabb összege százötvenezer forint, szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértések esetén háromszázezer forint.

Az egyes közlekedési szabálysértések miatt alkalmazandó szabálysértési pénzbírság, illetve helyszíni bírság kötelező mértékét az egyes közlekedési szabálysértések miatt alkalmazandó szabálysértési pénzbírság, illetve helyszíni bírság kötelező mértékéről, valamint a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvénnyel összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 63/2012. (IV. 2.) Korm. Rendelet tartalmazza.

A Testület itt megjegyzi, hogy a panaszos által elkövetett szabálysértésre vonatkozóan a 63/2012. (IV. 2.) Korm. rendelet nem ír elő kötelezően alkalmazandó fix bírságot, ami azt jelenti, hogy a helyszíni bírság mértéke a – fentebb ismertetett – általános szabályok szerint (azaz ötezer forinttól ötvenezer forintig) szabható ki.

A rendőrök által megjelölt KRESZ 5. § (1) bekezdés a) pontja alapján a közlekedésben olyan járművel szabad részt venni, amelynek jogszabályban meghatározott érvényes hatósági engedélye van. Ugyanezen paragrafus (4) bekezdése alapján a jármű hatósági engedélyét – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a vezetőnek vezetés közben magánál kell tartania. A Szabs. tv. 224. § (1) bekezdése, a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése pont alatt úgy rendelkezik, hogy aki a KRESZ-ben meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217-222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg, szabálysértést követ el.

A helyszínen intézkedő rendőrök fentiek alapján tehát jogosultak voltak helyszíni bírság kiszabására. Az ismertetett nyilatkozatokból kitűnően a Testület azt állapította meg, hogy az intézkedő rendőr a panaszost tájékoztatta arról, hogy a szabálysértések elkövetésének elismerése esetén helyszíni bírságot szab ki, ettől eltérő esetben pedig feljelentést tesz. A rendelkezésre álló adatokból egyértelműen megállapítható, hogy a rendőr mind a helyszíni bírság, mind pedig a szabálysértési feljelentés esetében mindkét panaszos által elkövetett szabálysértést megjelölte. A panaszos hivatkozása szerint szabálysértési priusza miatt kénytelen volt elfogadni a helyszíni bírságot, attól való félelmében, hogy feljelentés esetén ennél magasabb összeget szabnának ki vele szemben. A Testület felhívja a figyelmet arra a tényre, hogy a panaszos maga is elismeri, hogy műszaki engedélye három napja lejárt, illetőleg forgalmi engedélyét az intézkedés során nem találta meg. Utóbbival kapcsolatban a Testület megjegyzi, hogy a rendelkezésre álló adatokból egyértelműen kitűnik, hogy a rendőrök elegendő időt biztosítottak a panaszosnak arra, hogy a szükséges okmányt felmutassa, azonban ennek nem tudott eleget tenni. A Testület álláspontja szerint ebben az esetben nem bír relevanciával az a tény, hogy a rendőr elhiszi-e vagy sem, hogy a panaszos magánál tartja a forgalmi engedélyt, ugyanis az okmányt felmutatni nem tudta. A KRESZ 5. § (4) bekezdésében foglalt kötelezettséget teljes mértékben kiüresítené, ha nem lehetne szankciót alkalmazni olyan esetekben, amikor az érintett járművezető arra hivatkozik, hogy bizonyosan nála van a kérdéses engedély, csak nem találja. A Testület ezért nem tekintheti nyilvánvalóan megalapozottnak a rendőr ezzel kapcsolatos álláspontját sem.

A panaszos előadta továbbá, hogy az intézkedő rendőrt a bírság mérséklésére kérte fel, e körben pedig hivatkozott arra, hogy jogkövető állampolgárként járt el. A Testület ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy a panaszos által felsoroltak (biztonsági öv, headset használata, sebességhatár betartása stb.) szintén törvényből eredő kötelezettségek, ebből adódóan az erre való hivatkozásnak sem lehet helye a helyszíni bírság mérséklésével összefüggésben, annál is inkább, hogy az összeg meghatározása – a törvényi keretek között – a rendőr diszkrecionális jogkörébe tartozik.

A panaszos hivatkozik továbbá arra is, hogy a rendőr a panaszos (...) típusú autója miatt érzett irigységből állapított meg ilyen magas összeget, illetve hogy azt is mondta, hogy „az összeg fix, túl jó a kocsi”. Ezzel kapcsolatban a rendőri jelentés azt tartalmazza, hogy a panaszos által vezetett gépjármű márkája, típusa, jellege az intézkedést nem befolyásolta, a bírság összegének megállapítása a hatályos jogszabályok szerint történt.

A Testület e kifogással kapcsolatban megjegyzi, hogy hatásköre az Rtv. 92. §-ban előírtak szerint nem terjed ki a szabálysértési eljárással kapcsolatban felmerülő panaszokra. A Testület a helyszíni bírság kiszabásával kapcsolatban – tekintettel annak speciális eljárásjogi helyzetére – bizonyos kirívó esetekben (értve ez alatt az alapjogot súlyosan sértő, illetőleg nyilvánvalóan diszkriminatív eseteket) vizsgálatot folytat le annak megállapítása érdekében, hogy – a jogorvoslattal nem támadható – helyszíni bírságolás során sérült-e a panaszos valamely alapvető joga.

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítási eszközök szükségessége miatt nem tudta feloldani az ellentmondást azzal kapcsolatban, hogy pontosan mi is hangzott el a panaszos autójának típusával kapcsolatban. Figyelemmel erre, továbbá arra, hogy noha a panaszos részéről két szabálysértés gyanúja is felmerült, a rendőr a jogszabályi keretek között az egy szabálysértésre megállapított középértékhez közeli bírságot szabott ki, a Testület nem tartotta megállapíthatónak a részrehajlásmentes intézkedés kötelezettségének megszegését, és így a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelmét sem.

5) A panaszos további, a továbbiakban felsorolt kifogásait a Testület e pontban vizsgálta és az azokkal kapcsolatban az alábbi következtetésre jutott.

A panaszos kifogásolta, hogy:

- a) annak ellenére, hogy az intézkedő rendőrök hárman voltak, az intézkedés során több alkalommal csak egyedül intézkedtek vele szemben;
- b) az intézkedés esti időpontja ellenére nem fújattak vele alkoholszondát;
- c) az intézkedés befejezését követően a rendőrségi járművet vezető személy nem tartotta be az irányjelzésre vonatkozó szabályokat, illetőleg fényjelzést használt.

A Testület eltekint a fenti kérdésekre adott, a II. pontban részletezettek szerint adott rendőrségi válaszok ismételt leírásától, megjegyezve, hogy a rendőrség a Testület megkeresésére adott válaszában valamennyi fenti kérdésekre vonatkozóan nyilatkozott, a rendőri előadások azonban a panaszos nyilatkozatától eltérnek. A továbbiakban kifejtettekre figyelemmel, azonban ezen ellentmondás feloldását a Testület – túl azon, hogy bizonyítási lehetőségeinek szükségessége miatt nem is lehetséges –szükségtelennek ítélte meg.

A Testület jelen pontban vizsgált panaszosi kifogásokkal kapcsolatban utal a hatásköri szabályaira, amelyek keretében a Testületnek azt kellett értékelnie, hogy a panaszos által

kifogásolt rendőri mulasztások alkalmasak voltak-e arra, hogy a panaszos oldalán alapjogsértést valósítsanak meg.

Amint arra 28/2008. (VII. 9.) számú állásfoglalásában a Testület rámutatott: „A rendőr intézkedési kötelezettségének teljesítését a jogbiztonság elvének és ezzel összefüggésben a személyek tisztességes eljárásához fűződő jogának összefüggésében kell vizsgálni. Az Alkotmánybíróság 9/1992. (I. 30.) AB határozatában rögzíti, hogy az Alkotmány 2. § (1) bekezdése által lefektetett jogállamiság elvének nélkülözhetetlen eleme a jogbiztonság. A jogbiztonság érvényesülése nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, de az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. Az 56/1991. (XI. 8.) AB határozat szerint »A jogállamiság egyik alapvető követelménye, hogy a közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon szabályozott korlátok között fejtik ki a tevékenységüket.« Ilyen tekintetben a jogbiztonság alkotmányos követelménye szoros kapcsolatot mutat a tisztességes eljárásához fűződő alapjoggal, amelyben egyértelműen benne foglaltatik, hogy az állampolgárok jogainak és érdekeinek védelmében az erre jogosult és kötelezett szervek a jogszabályokban lefektetett előírásoknak megfelelően fellépnek.

A jogszabályban rögzített intézkedési kötelezettség fentiek értelmében a jogbiztonság követelményéből és az ahhoz erős szálakkal kötődő tisztességes eljárásához fűződő jogból fakadóan megkívánja, hogy a jogszabályok előírásainak betartását az erre kijelölt hatóságok figyelemmel kísérik, kontrollálják, továbbá a jogsértő cselekményeket megfelelően szankcionálják. Így ha egy állampolgár a jogszabályok megsértését észleli, ezen alapvető jogára tekintettel is lehetősége kell, hogy legyen arra, hogy a helyzet orvoslása, a sérelem kiküszöbölése céljából a megfelelő hatóságokhoz forduljon, és a szükséges intézkedések megtételében bízson.”

Állásfoglalásban a Testület kimondta: ahhoz, hogy a valamely jogellenes cselekményt bejelentő és ennek nyomán a rendőrség intézkedésének elmulasztását sérelmező személy alapjogának érintettsége olyan fokban megállapítható legyen, amely a Testülethez fordulását megfelelően megalapozza, az szükséges, hogy a kérdéses jogsértés a panaszost személyében valamilyen módon érintse még akkor is, ha annak nem a közvetlen elszenvedője.

Ilyen érintettség többféle módon is létrejöhet, ugyanakkor a Testület úgy ítélte meg, hogy a c) pontban részletezett panasz – abban az esetben ha az megfelelt a valóságnak – nem érintette kellően közvetlen módon a panaszost ahhoz, hogy a rovasára elkövetett alapjogsértés megállapítható legyen.

Az a) és b) pontban megjelölt panaszok vonatkozásában a Testület arra a megállapításra jutott, hogy azok szintén nem érintették a panaszos alapjogát, ugyanis az alkoholszonda esetében a panaszos egy alapjogát korlátozó intézkedés elmaradását hiányolja, az intézkedő rendőrök számát illetően pedig egy, alapjogát nem érintő intézkedéstaktikai szempontot kér számon a rendőrségen.

A Testület ezért – érintett alapjogsértés hiányában – hatáskörének hiányát állapította meg a panaszos jelen pontban felsorolt valamennyi kifogása kapcsán, amely a rendőrök

által elkövetett szabálysértésre, illetve az alkoholszonda használatának elmaradására, valamint a rendőrök által választott intézkedéstaktikai megoldásra vonatkozott.

A Testület felhívja a panaszos figyelmét arra, hogy szabálysértés észlelése esetén a Szabs. tv. alapján lehetősége van feljelentést tenni. A törvény 78. § (2) bekezdése alapján a feljelentést szóban vagy írásban bármely személy vagy szerv megteheti. A szóban tett feljelentést jegyzőkönyvbe kell foglalni, vagy arról feljegyzést kell készíteni. A (3) bekezdés alapján a feljelentésnek tartalmaznia kell a feljelentett cselekmény helyének és idejének, továbbá az elkövetés körülményeinek a leírását, a bizonyítási eszközök megjelölését, továbbá, ha az eljárás alá vont személy ismert, a személyi adatait. Ha lehetőség van rá, a bizonyítási eszközöket csatolni kell a feljelentéshez.

A Szabs. tv. 6. § (1) bekezdése alapján nincs helye felelősségre vonásnak, ha a szabálysértés elkövetése óta hat hónap eltelt (elévülés). A (2) bekezdés alapján az elévülés határidejének kezdő napja az a nap, amikor a szabálysértés tényállása megvalósul, kísérlet esetén az a nap, amikor az ezt megvalósító cselekmény véget ér.

A Testület a fentiek alapján – mivel tehát a panaszban foglalt sérelmek elbírálására nincs hatásköre – a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt elutasította.

IV.

A Testület állásfoglalásában arra a következtetésre jutott, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga azzal, hogy a rendőrök intézkedés alá vonták. Az Rtv. 20. §-ban foglalt követelmények teljesülése tekintetében a bizonyítékok szűkössége miatt nem állapítható meg a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogának sérelme. Szintén nem állapítható meg a részrehajlásmentes intézkedés követelményének sérelme. A Testület a fennmaradó panaszok vonatkozásában hatáskörének hiányát állapította meg.

A Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez áttette.

Budapest, 2013. december 11.

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag